

КОЛОСОЦОК

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ТАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

БІЛИЙ ЛЕЛЕКА

Б Україну, з місць зимівлі, лелеки прилітають раною весною. Перші з'являються у другій половині березня, останні – в кінці квітня. Найчастіше першим прилітає самець, а за тиждень – самка. Птахи займають старі гнізда або будують нові.

У квітні в гніздах з'являються пташенята. Самка відкладає від 2 до 5 яєць. Насиджують обоє батьків 33–34 дні. У червні вилуплюються пташенята, які ростуть досить швидко. У віці 3–4 тижні вони вже стоять у гнізді. У віці 7 тижнів досягають розмірів дорослого птаха і починають махати крилами. Через два місяці після вилуплення, переважно у середині липня, вже можуть літати. На межі липня і серпня покидають гніздо.

У серпні всі лелеки готуються до відльоту на зимівлю. Вони збираються у великі зграї з десятків, іноді навіть сотень птахів. До кінця літа лелеки покидають Україну і летять до Африки, щоб провести там зиму. Окремі птахи, хворі, ослаблені, поранені, які не можуть відлетіти, залишаються зимувати у нас, але без допомоги людини вони переважно гинуть.

На волі білий лелека може прожити 20–25 років. Найдовше закульцьований птах жив 29 років.

Андрій Бокотей

Вирахуй, уякому віці пташенята покидають гніздо?

ЛЕЛЕЧИНЕ

Як виглядає гніздо лелеки у твоєму регіоні?

ГНІЗДО

Білий лелека будує гніздо переважно поблизу людських осель. Розташовує його на дахах будинків, димарях, деревах, стовпах лінії електропередач, водонапірних баштах, та інших місцях. Основа гнізда робиться з товстих гілок, а лоток вистеляється пучками трав, соломи, а останнім часом і різноманітним сміттям: поліетиленовими кульками, ганчірками, папером, шнурками. Останні становлять значну небезпеку для пташенят. Гніздо щороку відновлюється, і впродовж кількох десятиліть набирає масу у середньому 500 кг, а інколи – і до 2 тонн. Така конструкція часто дає притулок дрібним птахам, які охоче ховаються у щілинах між гіллям і будують там свої гнізда. Найчастіше це роблять горобці, рідше – шпаки, білі плиски і галки.

ЛЕЛЕЧИНІ ЇДАЛЬНІ

Пожива лелеки – різноманітні дрібні тварини.

Серед них:

- ☛ безхребетні (черв'яки, п'явки, равлики, жуки, коники, цвіркуни, личинки);
- ☛ риби;
- ☛ земноводні (жаби, тритони);
- ☛ плазуни (ящірки, змії);
- ☛ пташенята;
- ☛ дрібні ссавці (миші, полівки, молоді щурі, часом кроти, зайчата).

Побуває думка, що лелека їсть переважно жаб, хоча сьогодні вони становлять лише незначну частину його раціону. Меліорація спричинила зменшення земноводних. У випадку великої кількості якогось корму, птахи швидко переключаються на легку здобич.

ПЕЛЕТКА

Лелека харчується м'ясним кормом, а перетравивши їжу, викидає через рот так звану пелетку. Вона має овальну або круглу форму. Пелетка – це неперетравлені рештки корму (кістки, кігтики, шерсть гризунів, пір'я птахів, луска риби уламки мушель).

Формування пелеток важливе для здоров'я птахів. Виховуючи ослабленого чи пораненого птаха, годуйте його тваринними кормами, наближеними до натуральних (нечищена риба, ціла миша, зварені на твердо яйця у шкаралупі).

Білий лелека, як і решта диких тварин, наражається на певні небезпеки, викликані природними явищами. Ці небезпеки існували завжди, а саме:

- атмосферні явища: посухи, тривалі дощі, несподівані заморозки;
- падіння гнізда від вітру;
- попадання блискавки у гніздо;
- напади хижаків.

Але є небезпеки, створені діяльністю люди, які можуть призвести до винищення лелеки. Це насамперед:

втрата місць живлення;

відсутність місць придатних для облаштування гнізда;

загибель птахів внаслідок людської діяльності;

несприятливі зміни середовища на місцях зимівель і міграційних шляхах.

ЛЕЛЕЧИНІ КЛОПОТИ

Головний редактор:

Дарія Біда,

тел.: (032) 297-51-23,

e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Заступник головного редактора:

Світлана Вольська,

e-mail: svitlana300@gmail.com

дизайн і верстка Ярини Бутковської

Підписано до друку 22.02.2012

формат 60x84/8.

Друк офсетний. Наклад 8 000 прим.

Адреса редакції: 79006, м. Львів, а/с 10216

Надруковано у друкарні

ДП „Видавничий дім Укрпол“. Зам.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА „ЛЕЛЕКА“
Західноукраїнське Орнітологічне Товариство.

У наступному номері „КОЛОСОЧКА“ Ти довідаєшся про рік з життя одного лелеки у малюнках.

ПЕРШОПЛАТНИЙ ІНДЕКС ВИДАННЯ
89454

